

עלון ערוץ מאיר להורים ולילדים
כרשת דברים - חזון תשכ"א

- 90% אחוז מהאנשים שקוראים את זה לא לא שמים לב שכתוב פעמיים
לא. עכשיו הם בודקים את זה זה שוב ולא שמים לב שכתוב פעמים זה...
- החלטתי שאני לא אגע בטלפון שלי. עד להודעה חדשה...

פרשה מאירה

דברים ותשעה באב

השבת אנחנו מתחילים חמש חדש, וקוראים את פרשת דברים.
פרשת דברים מתקשרת לנו עם תשעה באב שיחול ביום ראשון
הקרוב. כיצד?

חכמינו אמרו, שהסבה הראשונה שבקבוצתה נגזר שבית המקדש
יחרב, היתה חטא המרגלים. המרגלים הוציאו את דבת הארץ
רעה, ובני ישראל בכו. כמו שנאמר בפרשת שלח-לך: "ויבכו העם
בלילה ההוא". אמרו חכמים שזה היה בדיוק בליל תשעה באב. על
הבכיה הזו, שהיתה בכיה של חנם, נגזר הענש של החרבן.

אנחנו יכולים ללמד מכך כמה דברים חשובים. קדם כל, שלא טוב
להתלונן סתם. לפעמים אנחנו מתלוננים בלי סבה. זה לא טוב
ולא פדאי, וזה גם יכול להעליב את מי שאנחנו מתלוננים עליו.

בנוסף, נתן ללמד מכך על השפעתם של המעשים שלנו. חטא
המרגלים היה המון שנים לפני חרבן בית המקדש הראשון, קרוב
ל-1000 שנה! ובכל זאת הוא גרם לחרבן. אנחנו יכולים ללמד
מזה, שהמעשים שאנחנו עושים יכולים להשפיע, אפילו לאחר זמן
רב. הדבר נכון גם למעשים טובים שאנחנו עושים, גם אם איננו
רואים מיד את התועלת שבהם, בודאי התועלת תגיע.

שנזכר לבנין בית המקדש במהרה!

שאלות בפרשה

1. באיזה תאריך התחיל משה לומר את ספר הדברים?
2. מדוע מינה משה שרי אלפים, מאות, חמישים ועשרות?
3. האם ההצעה לשלוח מרגלים היתה טובה בעיני משה?
4. מדוע ציווה ה' לא להילחם בבני מואב?
5. על מי אמר ה' למשה "אל תירא אותו"?
6. מי נקרא גם "שריון" ו"שניר"?
7. איזה איזור נקרא "חוות יאיר"? האם תדעו איפה זה כיום?
8. מה לימד משה את יהושע ממלחמות סיחון ועוג?

חידת חדגא:

איזו מילה משותפת לפרשת השבוע, להפטרה ולתשעה באב?

חידת פולקע:

הם לא במכונה ולא בבגד. הם בני אדם! מי הם?

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

3

2

1

6

5

4

9

1000
100
50
10

8

7

דגל עמאן

ע	נ	ג	א	ל	ה	כ	י	א	ת	ל	י	ג	מ
ש	ת	י	י	ה	ד	ד	ק	א	ט	ו	ת	ח	צ
צ	י	ו	מ	מ	א	נ	ע	ל	ה	ט	ל	ק	ע
מ	י	ל	ש	ו	ר	י	ס	ח	ב	צ	ו	ב	ט
ע	מ	ח	ת	ק	ת	ב	י	ה	י	נ	י	נ	א
ה	נ	א	ק	ו	א	א	ע	נ	ת	ר	ז	ח	נ
א	כ	ת	נ	א	ר	ב	פ	ח	ה	ל	ע	ט	ר
ר	כ	י	ע	ע	ז	ה	ב	מ	מ	כ	י	ה	נ
כ	ק	י	ה	נ	ו	ע	ז	ה	ק	א	ח	ע	ז
ש	מ	ב	ל	מ	י	ש	ד	ר	ד	ט	ג	א	נ
ש	נ	ב	ש	ה	ס	ת	ר	מ	ש	ז	פ	ג	ס

תשעה באב • בית המקדש • נחמה • אבלות • ירושלים • קינות • מגילת איכה
תענית • אכילה • שתייה • רחיצה • נעילת הסנדל

מלה פואבת יותר סיפור לשבת

שמחה פשיטיק

- איש אחד הלך ברחוב ופזר אבקה לבנה על המדרכה. ראה אותו שוטר ושאל אותו: "תגיד, מה אתה עושה?" ענה לו האיש: "אני מפזר אבקה נגד פילים!" "אבל אין כאן פילים!", אמר השוטר. "אתה רואה? האבקה פועלת!" ענה האיש...
- איך קוראים לרב של האוטובוסים? הרב קו...

אמר האריה: 'אמנם כן, התעלפתי. המכה פצעה פצעה בגלגלתי. הרואה אתה?'

הושיט האיש את ידו, וסרק בעדינות את רעמתו של הארי.

'אכן', אמר, 'אבל הפצע הגלדי.'

'כן', אמר הארי בעצב, הפצע שבראשי הגלדי, עוד מעט ולא יהיה ממנו זכר. אבל העלבון שהטחת בי כשהקתי - לא ישכח מלבי לעולם... על כן אנכי מצוה: צא מן היער, ואל תשוב אליו עוד, פן תעלה בי חמתי ואכלה אותך! אני הייתי ידיד נאמן, ואתה לא שמרת את ברית האהבה. הבה נפרד לשלום - כי אין מחילה למלה הפוגעת!'

**

הרבה דיו נשפך על כחם של מלים, ודומה כי ככל שיקתב לא די בכך. פשוט מאוד, הקצב המטרף שבהן נזרקות המלים מאפיל על כל מה שנכתב ויכתב בנושא.

'רק אמרתי', מתמם הפוגע בפיו, 'נו, אז מה... אפשר לחשב!'

שמחה פוגעת וכואבת - את זה מבין גם זאטוט בן שנה. אדם מבגר בודאי לא יעלה על דעתו להרים את ידו על חברו בזדון חלילה! להכות את הזולת עוון גדול הוא. רבם של בני האדם לא יהיו לעשות זאת.

אבל להכות בפה, להשחית את הלשון ולפגע במלים שנוגות, בעקצנות, בבוטות משפילה, זה כן. ולמה? כי זה בסך הכל מלים... אין בהם ממש...

וכל אחד יודע היטב, שמלים שאותן שמע בעבר, טובות או רעות, השפיעו על נפשו רבות בשנים. כל אחד יכול להצביע על מלים שנאמרו, ועד היום שנים רבות לאחר שנאמרו הוא יכול לעצם את עיניו ולהזכר בתחושת העלבון הצורב שאותה חש באותם רגעים, גם כעת, על אף ששלה, והבין שזה לא היה בזדון, ואולי בכלל לא התכוונו, המלים עדין צורבות, הן חרותות בזכרון וכואבות.

חז"ל ראו את הלבנת הפנים כשזה לרצח. אחת היא אם הכה האדם בגופו או בלבו ובנפשו. חמרת הדבר היתה כה גדולה בעיניהם, עד שאמרו 'מוטב יפיל אדם עצמו לכבשן האש, ואל ילבו פניו חברו'.

כי הם ידעו היטב את כחה של המלה, ולמדו אותנו את הזהירות הנדרשת ממלה שאינה במקומה, ממלה שעלולה חלילה לפגע.

ספור עממי זה יעזר לנו, לשמר על פינו שבועתים ולהזהר חלילה מפגיעה בדידי, בבו משפחה, בבן הזוג או בכל אחד אחר. כי קשה כחה של מלה והשפעתה. ותחת להשתמש במלים קשות, נוקבות, פוגעות ומשפילות, נחפש את המלים הטובות, המעודדות, שיש בהן להעלות, לרומם, לתת תחושה טובה ולשנות את הלק הרוח ומצבו.

מעשה ב'מנדלה איש תמים', שלמחיתו עסק בחטיבת עצים ביער. פעם, בעודו עוסק במלאכתו, ראה אריה יוצא מסבך היער ופוסע לקראתו. הפחד שתקו, והוא הביט באריה באימה. להפתעתו לא נדרך האריה לזנוק, ולא ראה בו את טרפו. להפך, רבץ תחתיו והתבונן בו בעיניו הצהובות. פחד האיש לזוז, לצעד צעד, להניע איבר. לתדהמתו פתח הארי את פיו ודבר בשפת בני האדם: 'אל תפחד, אדם', אמר, 'המשך במלאכתך!'

אזר האיש עז והמשיך לכת את העץ. אמר לו הארי: 'היער הוא ממלכתי, ואני נותן לך רשות לכת כל עץ שתמצא! הודה האיש, צרר את העצים על שכמו וצער לכוון השוק למכרם. למחרת היום הביא חתיכת בשר לחברו החדש הארי הפלאי. הודה לו הארי, והציע לו שישח את החבל שהביא עמו כדי לצרר את כפיטי העץ, את חציו האחד יקשר לגזע העץ, ואת חציו השני יקשר סביב האריה. ברעד ובחשש עשה כן. זנק הארי, ובכחו העז עקר את העץ. ידידות מוזרה הלכה והתפתחה בין השניים. כאשר היה חוטב העצים מתעייף ממלאכתו, היה שוכב ונרדם, והארי שומר עליו מפני חיות היער. וכאשר היה הארי עיף מציד היער, היה מניח ראשו על ברפי הציד ועוצם עיניו בתנומה.

יום אחד קרב הארי אל האיש, הניח את ראשו על ברפיו ונרדם. בשנתו גהק גהוק רחב. גל של אור באוש עלה, והאיש נרתע בסלידה. 'אוף', אמר בבחילה, 'איזה סרחון!'

רתיעתו העירה את הארי הנם, והוא שמע את העלבון. קם ונער את רעמתו, פנה אל האיש ואמר: 'ראשי כואב עלי'.

שתק האיש, וכי מה יאמר.

אמר הארי: 'יודע אני תרופה לכאב הראש. עליך להכות על ראשי בחזקה בצד הקהה של הגרון!'

הסס האיש.

אמר לו הארי: 'ראשי כואב, זה רק ישכך את כאבי'.

משראה שחברו עדין מהסס, אמר בכעס: 'מהר, פן יגבר הכאב, ולא אהיה אחראי למעשי! אם לא תפני את תפרי, ועלול אהיה לטרף אותך!'

רכן ארצה והניח ראשו למרגלות האיש. הרים האיש את גרזנו והנחיתו בכל כחו - בצדו הקהה - על ראשו של הארי. רטט עבר בגוף הענקי, והארי התעלף. צרר האיש את הענפים הכרוכים ונשאם העירה למכרם.

למחרת בא ליער, והארי איננו. נעלם.

ביום הרביעי חזר האריה, ומבט נוגה בעיניו. התקרב עד לאיש ורביץ.

אמר: 'מכה חזקה הכיתיני בראשי'.

התנצל האיש: 'לא מרצוני עשיתי זאת, אתה הכרחתני'.